

Діло

Виходить що-дня рано
крім понеділків.

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**

Львів, Ринок 16, II. пош.

Конто пошт. шл. 26.726.

Адреса тел. „Діло—Львів“.

Число телефону 565.

Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро Угорщині:

місячно 3.60 К.
чвертьрічно 10 —
піврічно 20 —
щорічно 40 —

у Львові (без доставки):

місячно 3 — К.
чвертьрічно 9 —
піврічно 18 —
щорічно 36 —

в Німецькій:

піврічно 20 — М.
щорічно 40 —

За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Серія оголошень, розміщуваних або в місці 60 с. в кожній лінійці, а в інших 1.50, в редакційній частині перед або по завершенні 2 К. Платити за 2 К. Серія оголошень друкує подвійно. Оголошення за суботу і неділю подвійно. Пасивні оголошення за особливими умовами.

Одні прагматик коштує у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Видас: Видавничі Опіка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Участь України в мирових переговорах.

Нота українського уряду. — Згода осередних держав.

Власна допись „Діло“. Передрук дозволений тільки за поданням жерела.

(С-ф). Над кордоном 27. грудня.

Генеральний Секретаріат України вислав під датою 25. н. ст. грудня до всіх воюючих і нейтральних держав ноту, в якій оголошує право Української Народньої Республіки, як суверенної держави, до участі в мирових переговорах в Бересті Литовським і заявляє, що мир, заключений без участі Української Народньої Республіки, не був би для неї обов'язуючий. Далі нота вичисляє основи мира. Нота підписана президентом Генерального Секретаріату Винниченком і Генеральним Секретарем для інтернаціональних справ Шульгином.

З окрема вислана ся нота представникови Генерального Секретаріату в Бересті Литовським Любінському.

На свою ноту українське правительство одержало від представників осередних держав відповідь, в котрій сказано, що осередні держави заявляють готовість привитати уповноважених представників Української Республіки при участі в мирових переговорах, — що висловлюють жаль, що українських представників не було при переговорах про перемир'я, та зазначають, що сю свою ноту тому пересилають безпосередно до Генерального Секретаріату, бо член Української Центральної Ради Любінський виїхав з Берестя лит. до Києва.

„На Україну іде походом вороже військо“.

Промова проф. Грушевського до всеукраїнського з'їзду рад робітничих, селянських і солдатських депутатів. — З'їзд стає рішучо за Укр. Центр. Раду.

Власна допись „Діло“. Передрук дозволений тільки за поданням жерела.

(Г) Над кордоном, 25. грудня 1917.

Як відомо, претекстом до виступу більшовицького правительства проти правительства українського було домагане більшовиків, аби Укр. Центр. Рада і Генер. Секретаріат України розв'язали ся та щоби власть в українській державі перейшла на українські „ради робітничих, селянських і солдатських депутатів“. На таких радах (очевидно в передовісних великоруських) побудована вся сила петроградських більшовиків і їм здавало ся, що виставляючи таке домагане і переводячи його в життя, вони самі, себто більшовики, будуть панями на Україні. Та показало ся, що на таке, що поважають більшовиків робити зі своїм народом великоруські ради (совіти), не згодять ся ради українські. Виявило ся воно на всеукраїнським з'їзді рад робітничих, селянських і солдатських депутатів, цілою своєю волею став за теперішнє українське правительство і проти більшовицьких затій.

На днях, до дня 21. с. м. покінчили ся роботи всеукраїнського з'їзду робітничих, селянських і солдатських депутатів. Скликаний більшовиками з'їзд в цілі складання Центральної Ради і установлення на Україні більшовицької влади перемінює ся в грандіозну маніфестацію за Радою і антибільшовицьку демонстрацію. В питаннях про становища до ультимату Совіта народних комісарів і про організацію влади на Україні з'їзд мавши рідку єднотинність: резолюції в тих справах ухвалено майже одноголосно.

Предсідатель Центр. Ради проф. М. Грушевський звернув ся на засіданню дня 6. грудня до з'їзду ось якою промовою:

В сей час, коли ми тут засідаємо, на Україну іде походом вороже її військо. Воно вже вступило на українську землю і одержало приказ за всюку ціну пробити ся до центра нашої держави. Посиляють те військо на нас ті самі т. зв. народні комісарі, котрі

лицемірно кричать все і всюди про свою любов до мира. Заклучивши з неприятеlem перемир'я на всіх фронтах, вони заявили нам війну (Шум, крики: „Ганьба“).

Товариші! Центральна Рада завжди стояла за миром, виповнюючи волю всего українського народа, вона робила все, що було в її силах, щоби приблизити день мира. І от тепер, коли сей довгоожиданий день здавалось би вже не далеко, нам виповідають війну. Тут говорили, що Совіт народних комісарів виповів війну не українському народови, а Центральної Раді. Та хибаж Центральна Рада не український народ? Хибаж робочі маси України допустять, щоби розв'язати Центральну Раду? Ви повинні тут дати на се питає ясну і рішучу відповідь. Наступила хвиля, коли Ви товариші селяни, робітники і солдати України повинні піддержати Вашу Центральну Раду не тільки словом, але і ділом. Вам прийдесть ся піддержати Раду у всіх відношеннях, у всіх областях життя, ви даєте поживу, ви окажете довіре грошеви української народної Республіки тому, що коли ви довірять цареві і Керенському, то не вжеж ви не повірите Вашому народному правительству? (Бурливі одлески, крики: „Вірно, піддержимо“). Ви будете також співділяти в тім напрямі, щоби земельна реформа була переведена на Україні пляново і організовано. Ще раз висказую надію, що Ви всіми силами піддержите в сю трудну хвилю Вами утворені нові свободні заведення. Думаю, що Ваше відношене до Центральної Ради і до Генерального Секретаріату тут достаточо ясно вияснене і Ви затвердите предложену резолюцію?

Промову М. С. Грушевського прийнято громом довго невмовканих одлесків і піднесеними окликами: „Слава Грушевському“, „Слава Центральної Раді і Генер. Секретаріатови“, „Слава українському війську“, „Слава всему українському народови“.

По дебатах, які тривали цілий день, зїзд

приняв що до питаия про відношене до ультимату народних комісарів подавляючою більшістю всіх (делегатів було поверх 2 1/2 тисяча) проти 2 голосів (при 16, які здеждали ся від голосування), отсю резолюцію:

„Розбираючи ультимат совіта нар. комісарів, як агресивний проти української нар. республіки, уважаючи, що жаданя, які містять ся в нім, грубо нарушують права укр. народа в справі самоозначеня на свободне уряджене форм свого державного життя, — всеукраїнський зїзд селянських, робітничих і солдатських депутатів констатує, що централістичні тенденції теперішнього російського правительства переходячи до війни проти України і Україною грозять остаточно зірванем федеративної зв'язи, до котрої стремить українська демократія. В той час, коли демократія всего світа з передовими відділами інтернаціонального соціалізму на чолі бореть ся за осягнене загального мира, котрий один тільки може дати селянським і пролетарським масам можливість бороти ся за інтереси робочого народа гроза нової братоубийчої війни, яку виповів Україні Совіт народних комісарів, нищучи ідею братерства робочих верств всіх націй, пробуючи врявати національний шовінізм і затемнюючи класове самоозначенне мас, помагають тим самим до зросту контрреволюції. Признаючи, що нота Генерального Секретаріату з 4. грудня є достойною відповідю на намір Совіта нар. ком. нарушити інтереси укр. селян, робітників, — всеукр. зїзд рад робітн. сел. і солд. депутатів признає необхідним доложити всіх сил, щоби не допустити до проливу братньої крові і звертаєт ся до всіх народів Росії з горячим зазивом всіми способами недопустити до нової ганебної війни“.

АМСТЕРДАМ (ТКБ) Львівський кореспондент „Allgemeen Handelsblad“ довідует ся, що Англії і Французі розпочнуть з Українською Радою дипломатичні кроки в цілі перешкодження Україні взяти участь в заключеню сепаратного мира. За те признала би антанта Україну найголовнішою державою в Росії і осередком нової організації російської держави.

АМСТЕРДАМ (Райтер). Доносять з Петрограду, що Україні обсадили станію Браїлу та розбили четвертий гвардійський полк піхоти.

Генерал Щербачев обияв в імени Української Республіки прикази над військами південно-західного і румунського фронту.

АМСТЕРДАМ (ТКБ). Бюро Райтера доносить з Петрограду таке: Українська Рада доносить, що Україні опанували на російським фронті головну квартиру і 8 армії та розоружили відділи більшовиків. Українці заняли потім без проливу крові головну квартиру і штаб 11 армії на південно-західнім фронті.

АМСТЕРДАМ (ТКБ). „Times“ доносить з Петрограду ось що: Між військами більшовиків і Українцями прийшо, як здаєть ся, до деякого алагодженя конфлікту. По обох сторонах слідно бажане оминати дальший проляв крові. Надто сподіють ся більшовики, що власть ся їм ужити українські війська проти Каледіна.

Гроші Української Народньої Республіки.

Власна допись „Діло“.

Передрук дозволений тільки за поданням жерела.

(Г.) Над кордоном, 26. грудня 1917.

Вже появили ся гроші Української Народньої Республіки в формі кредитових білетів на 3, 10, 100, 500 і 1000 карбованців.

Лицева сторона білета має такий текст: „Серія №. Українська Народня Республіка. Державний кредитовий білет. ...карбованці рівняють ся ...російським рублям. (1 карбованець — 1/10 золоті п'ятнадцятирублевої монети. і містить

Пам'ятайте!

17.424 дол. золота). Директор державного банку Української Народної Республіки (підпис). Скарбничий (підпис). 1917 року. Серія №...

На другій стороні на горі по російськи й по польськи, а в низу по жидівськи означена вартість білета.

Середина другої сторони заповнена отрим текстом:

„Державні кредитові білети Української Народної Республіки забезпечують ся всім державним майном Української Народної Республіки, як то: землями, лісами, залізними, державними доходами, монополією цукру і іншими монополіями і всяким іншим майном Республіки.“

що кождий свідомий Українець
обезпечує ся на жите в сполучі
з VII. воєнною позичкою в

Карпаті

Львів,
Руська 18.
I. пов.

Державні кредитові білети Української Народної Республіки ходять рівно з золотою монетою. За фальшовані державних кредитових білетів винуваті карають ся позбавленем прав і каторгою“.

Григоріянський календар в Росії.

Власна допись „Діла“.

(Г.) Над кордоном 25. грудня.

Петроградське правительство розпорядком з 6. ст. ст. грудня постановило:
Від 7. січня 1918 р. вводять ся в Росії григоріянський календар.

Надзвичайний Народний З'їзд.

Другий день нарад з'їзду (26. с. м.) розпочав ся о 10. год. рано рефератом д-ра Степана Барана

про потребу земельних реформ.

Референт подав короткий історичний огляд творення більшої земельної власності на територіях Польщі з кінцем 15. і з поч. 16. стол. Отворене водної дороги до Гданського Вислою і її притоками та зріст цін, на збіже зробили посплатною і збжеву господарку на більшій розміри. Досі земельна шпаята в Польщі (включно зі Східною Галичиною) не вела господарки на вибіт і тому мало потребувала ґрунту, який в величезній більшості знаходив ся з посіданню і ужиткованню хліборобів, що тішили ся зглядною заможністю і доволі широкими особистими правами. Сей стан змінили вповні податність господарки на великі розміри через можливість вивозу збіжжя за границю. Шпаята виклидає селян в Польщі в посеїданих ними ґрунтах, з яких творить великі господарські одиниці у власнім заряді, або у заряді своїх посвоярів, хліборобів чиншівників, що знову платили данину годівню в падах, худобі, птиці і веді, перетворює в кріпаків, майже повних невільників, лишених прав особистих, і права власності на недвижностях і движимостях. Тоді творять ся в Польщі теперішня хлопська посілість — (правно аж до уласнення, що на областях колишньої Польщі зробили Прусія, Австрія й Росія, належала вона до пана) в зазначено виживити для господарських цілей пана хлопа з його родиною і з його інвентарем. Сей соціальний поділ на селі завершено відповідними законами варшавського союму, що перегривали аж до упадку Польщі.

Перші реформи земельні на областях нішньої східної Галичини почали ся по прилученню її до Австрії двома патентами Марії Терези з 1775 р. про особисту охорону підданих і зв'язав грубого їх виписку. Власні реформи розпочали ся доперва за Йосифа II. Патентом з 5. півдня 1782 знесено особисті і ділчачі кріпацтво галицьких селян, знесено отже давню їх фактичну неволю. Надворним декретом з 2. цятя 1787 лишено панів можности замінити рустикальні (хлопські) ґрунти на домікальні (панські) після фактичного стану посідання з 1. падсидста 1786 Паншизняним патентом з 16. червня 1786 дуже значно обмежено панщину і її точно урівнянено. Кількома патентами з 1784 управильнено виконуване юрисдикції судової і адміністраційної в користь селян та заведено певного рода сільську самоуправу. Так зведено регуляцію урбаріяльною і податковою з 10. лютого 1789 стремів Йосиф II до знесення підданства фльваркового (власної панщини) і вступлення його чиншовим підданством, що було би до ґрунту змінено соціальне і правне положення селян, коли би не се, що на крик польської шпаяти цар Л. опольд II вніс в 1790 сю реформу. Практичне значення має операт кастраляний з 1820, що на будуче став головною основою земельного поділу між злопцьку і панську посілість. Незначні реформи в 1846 видали без посередно по мазурській різни не мали ніякого практичного значення.

Засадничі зміни приніс рік 1848. Патентом з 17. цятня 1848 знесено роботизму і інші підданчі повинности, що управильнено докладніше законом з 7. вересня 1848. Ділчачі внашкодовано інвентаризаційно грешезою в сумі 213,294 000 злр., котра в формі κραвої конверсійної позички з 1893 р. існує в часті що досі і буде сплачена аж в 1943 р.

Селяни стали в 1848 р. адвастителями рустикальних ґрунтів, що були тоді в їх посіданню. Справу співжиткованя лісів і пасовищ упра

вильний сервітутовий патент з 1853 р. Практичне виконане сего патенту пішло виключно в користь ділчачів (залісні доводітні процеси за ліси і пасовища). Селяни в східній Галичині одержали або дуже маленьке грошове відшкодоване, або незначні кускикнишні громадських пасовищ і лісів. Правительство вратувало велику земельну власність.

Вже в 1772 р. розвароблене селянської посілости в Галичині було дуже велике і зросло до 1848 р. майже о половину, коли то хлопських підданих родин (господарів) було аж 545,936. Вже тоді сі господарства були так дрібні, що половина з них не була своєсобна до господарського життя і розвою і мимо завазу поділу хлопських ґрунтів (до 1868 р.) фактично ділчачі ся дальше на карлові господарства. Наш нарід в східній Галичині айшов у новочасне жите в половині 19 в як нарід сільських продуктів і дрібних хлопів, що не одержали основ — себто достаточної кількості землі — до свого господарського розвою.

Після евіденції ґрунтового податку в 1902 р. простір олозаткованій землі в східній Галичині вноситься 5,351,047 га землі (969 при) — що ділчачі ся так: простір рілчачів 3,882,640 га (70.3 при.), лісів 1,450,301 га (26.2 при.) — фактично не більше 20.6 при., стави і багна 24,942 га (0.4 при.) — нежитків доріг і площ 179,829 га (3.1 при.); з рілчачої простори було: рілч 2,596,259 га (47.0 при.), сіножатий 695,634 га (12.6 при.), степової 91,217 (1.6 при.), пасовищ і волоків 499,530 га (9.1 при.).

Аграрний устрій в східній Галичині (в західній рівнож) є прямо катастрофічний. Вліх господарств в цілій Галичині числять господарська статистика з 1902 р. (одиноко досі доступна) 1,008,541, котрі в різних класях ділчачі ся так: господарств до 1/2 га було 68,890 — від 1/2 га до 1 га 124,348, від 1 га до 2 га 233,263, від 2 га до 5 га 376,574, від 5 га до 10 га 150,471, від 10 га до 20 га 38,667, від 20 га до 50 га 8,258, від 50 га до 100 га 2,603, вище 100 га 5,467, а того дитафундів (понад 1000 га) 474. Сі категорій господарств що до числа при. представляють ся в східній Галичині так: 6.5 при., 12.6 при., 23.5 при., 37.2 при., 14.4 при., 3.7 при., 0.7 при., 0.2 при., 0.34 при., або инакше до категорій карловатих і дрібних, неспосібних з права до жита господарств (до двох гектарів) вноситься 42.6 при., до дрібних селянських господарств від двох до пяти гектарів 37.2 при. — сплом до найвищої категорій господарств аж 79.8 при. або кругло чотири п'яті загальною числа всіх господарств, між тим коли на середній і більшій селянській господарстві (від 5 до 20 га) припадає всего 18.1 при. Пересічно сільське господарство вноситься після обчислень проф. Бузєка 4.25 га., після обчислень проф. Бузєка все го 3.5 га., при чім обчисленням обнято господарств від 0.0 до 100 га.

Процентом до простору краю обіймали (в цілій Гал.) господарства до 2 га 6 при., від 2 до 5 га 17.0 при., від 5 до 20 га 20.0 при., вище 100 га 37.0 при.

Відношене між хлопською і панською землею були в 1902 р. в сх. Гал. як 59.7 до 40.3 (в зах. Гал. як 70.3 до 29.7). В дійснооті відношене є гірше, бо статистику роблено після табулярної і меншої власності як вони є залісані в окремих ґрунтових книгах — а всю панську землю набути від хлопа — а її є немало — що остає в „хлопській“ табулі, причислено в статистиці до хлопської землі. По правді ділчачі сх. Гал. мають в своїх руках що найменше 45 при. в еї землі — отже близько половину. Попри Румунію, Угорщину і східно-пруські провінції була Галичина типовим краєм великої власности.

Добровільна парцеляція за час від 1852 до 1902 лиш дуже мало змінила табулярну власність, яка з 44.4 при. зійшла в сх. Гал. на 40.3 при. На тій отже дорозі ритунку для наших селян нема, тим більше, що польська суспільність перевела в часті і перелодить дальше агітацію і організацію, щоб ділчачівська земля не попала в руки українських хлопів, котрі перед голодовою смертю на клаптиках землі — найбільше перелюдненої зі всіх європейських рілчачих країв — мусів масово емігрувати в Галичину. Ту треба рішучої міри, якою є примусове виселенне більшої земельної власности в користь селян.

Воєнний досвід вказав тепер висшу господарську і соціальну вартість хлопської посілости над панською і то під кождим зглядом. З того досвіду користають вже рішні європейські держави, де ще перековала ся велика земельна власність на більшій розміри і приготовляють реформи в напрямі як найбільшого її обмеження. Найрадикальнійше поступила Росія, бо там одніма змахом скасовано приватну власність на землю і то без відшкодованя і подано її до ужиткованя тим, що власноручно її буауть управляти. І українське правительство в Києві рішило заспокоїти земельний голод українських селян. І там універсалом Генерального Секретаріату внесено більшу земельну власність, оставляючи однак селянську власність ненарушеною. Землю панську мають ся передати на власність селян і то за мирним відшкодованем дотеперішних адвастителів, з тим, що ліси, ріки, озера і копалини — мали би творити публичну власність.

Подібну розв'язку земельного питання — як се зроблено на Україні — ставить програма нашої партії, домагаючи ся примусового викупу всієї ділчачівської землі і відданя рілчачої землі на власність селян, що власноручно працюють на ґрунті, а ліси, озера і копалини на власність публичну. Са точка господарської програми нашої партії сплыває собі на одній близько 20 літ, як тепер поділі світової війни — конечність усуненя не тільки національного, але і соціального поневолення — мусить видвинуту і сю найбільше житеву для нашого народу справу на днешній порядок.

Справа земельних реформ є найбільше печуча у нас в Галичині, де після обчислень проф. Бузєка на основі переписи з 1900 р. було соціально уверстване греко-латоливі (Українці) таке: рілчачтво 94.4 при., промисла 1.4 при., торговля 0.4 при., служба доходяча і зарібники 1.4, служба публична і інтел. звани 0.5, армія чинна 1.0 при., служба домашня, без занятя і жиючі з рент 0.9 при. Не треба згадувати того, що соціальні противенства на селі скріляє і та обставина, що більша земельна власність є в польській національній таборі.

Практичне переведенне земельних реформ в дусі нашої політичної програми серед даних обставин в Австрії неможливе, бо Австрія,

не здобуде ся на радикальні аграрні реформи, а про будучу польську державу і не думати, п'як польська суспільність від консервативистів до соціалістів стане проти таких реформ для ратованя Польщі на „kresach“. Така реформа можлива до переведеня тільки в українській державі, або в українській провінції з законодавною компетенцією з аграрних справ. Са увага на добро і будучність мільонів українського хліборобського населеня східної Галичини амушує нас до тим сильнішої боротьби за здійсненне нашої національно політичної програми. Тільки в своїй хаті своя правда і воля і тільки тоді зможемо заспокоїти хоч в часті передачею всієї рілчачої землі в руки селян їх великий земельний голос.

Над сим рефератом д-ра Барана, поданим тут в головних витягах, вивязала ся близько тригодинна дискусія, в якій забирали голос п. Захар Скарко з Коломиї, о. Йосиф Маринювич з Любелі пов. Жовква, о. Л. Горалевич з Угерської пов. Стрий, радник будівництва Андрій Корнелєв з Каміньки Струм., селянин Іван Шувайло з Угерської пов. Стрий, інженір агроном Творидло з Угерської пов. Стрий, інженір агроном Творидло, секретар „Сіль. Господарств“ Вас. Струк, інж. агроном Павликівський, посол Лев Левницький і д-р Роман Перфецький, почім вибрано комісію для уложеня резолюції, і о год. 2. по пов. відрошено засідане.

Виготовла комісією на основі реферату д-ра Барана резолюція, яку на пополуночних засіданню прийнято одноголосно, звучить:

„Народний З'їзд визнає Народний Комітет, щоби в порозумінню з Укр. Парл. Репрезента-

Аж до відкликання!

в Ц. к. Австрійським військовим фонді для вдів і сиріт у Львові, Словацького 16.

цією і українськими господарськими організаціями зняв ся скликаним анкети для підготовки справи аграрних реформ по думці встановив партійної програми в земельних справах.

Пополудневі наради

Розпочали ся о год. 4 рефератом п. Василя Струка про відбудову краю. Референт обговорив основно односторонню роботу Централі для госп. відбудови краю і наші домагання до неї та послідні здобутки на сім полях. Відтак порушив діяльність різних вищих воєнних центрів і наше відношене до них, подаючи при тім ряд практичних вказівок, почім поставив слідуєчі резолюції, які прийнято:

- 1) Народний З'їзд домагаєть ся, щоби акцію відбудови Східної Галичини ведено в першій мірі при помочи українських сил і організації;
- 2) домагаєть ся від правительства австрійської „Сільського Господаря“ в діяльність що до цілої меншої власности в східній Галичині;
- 3) вимагає утворення „Сільського Господаря“ і господарські фахові союзи, щоби на основі взаємного порозуміння оставили з собою в тісній зносині в цілі тим легшого переведення відбудови краю, а цілу українську суспільність до переведення як найширшої господарської організації і втягнення до неї жіноцтва.

В дискусії забирали голос слідуєчі панове: о. Юліян Левинський з Бережанщини домагаєть ся від „Сіль. Господаря“, щоби більше займав ся питаннями з над недавньої воєної лінії, а се в справах відбудови, зпрівізації, помочи виселення і залішення рекоїваних.

Інж. Дидинський з Рогатина вказує на потребу оснозування будівельних спілок, що мали би взяти технічну відбудову на місця.

Вол. Целевич зі Львова дає кілька вказівок в справах причинкових і воєнних чинити.

о. Михайло Кіт з Калушини говорить про потребу уривання авроризації і віддання її в руки місцевих комітетів, які належить утворити і домагаєть ся від „Сіль. Господаря“ видавання часопису присвяченої воєнній господарії і відбудови краю.

Леський Кузьма в Коломиї висказує бажанє, щоби „Сіль. Господар“ у Львові підмагав грошемо свої флії в більшій мірі, як досі.

Пос. Лев Левинський дає кілька пояснень що до законопроєкту про відшкодування за невинно страчених, засуджених і виселених.

Захар Сиварко з Коломиї домагаєть ся від „Сіль. Господаря“ видання інформацій і друків у всіх теперішніх найважніших справах, а до послів, щоби у правительства поробили заходи, щоби воно доставило селянам будівельних матеріалів і опал і завело максимальну тарифу на сі річи.

Омельян Савич зі Львова формулює третю резолюцію референта так, як її висше наведено, на що годить ся референт.

Проф. Ульванський з Жовкви і проф. Яцкевич зі Львова висказують бажанє, щоби в найближшій часі скликано до Львова український господарсько-торговельний зїзд.

З вільних внесень прийнято внесенє посла д-ра Цегельського з зазивом до повітових організацій, щоби безпородочно відновили ся, відбувши збори громадських мужів довіря і вибравши організаційний зїзд і до Нар. Комітету, щоби припинив переведенє віданов наших політичних організацій. Далше внесенє посла д-ра Колесси з бажанєм до Укр. Парл. Репрезентації, щоби дала почин до скликання українського міжпартійного зїзду в Австрії. Вкінці прийнято внесенє відоручників укр. акад. молодіжи, щоби укр. суспільність в Галичині відсвяткувала факт проголошеня укр. республіки і щоби сею справою зняв ся що до Львова окремиї комітет в львівських українських товариств.

На сім вичерпано дневний порядок і о. д. р. Юрик гарисю промовою про воскресенє української держави, на що дивив ся власними очима, замкнув від о год. 8. вчором.

Загальна мобілізація Греції.

ЛЮГАНО. (Ткб.) Після донесення Агенції Стефанія в Атен заявив грецький міністер війни Міхелькопулос в розмові в редактором дневника „Атіна“, що буде рішена загальна мобілізація. Грецькі горжани обов'язані до військо-

вої служби, і утікачі, що перебувають у Франції, Італії і Єгипті, будуть візанні до оголошеня в часі до 23. січня 1918.

Між війною і миром.

Власна телеграма „Діла“.

(Ан) Відень, 27. грудня 1917.

З воєнної кватирки пресової дізнаю ся: Заходи агентів вантаж, щоб між російським правительством і Українською Центральною Радою викликати ріжнці в справі мира, ведуть ся далі. Антанта робить усе можливе, щоби українські полки змобілізувати проти большев'їків.

Донесенє Агаса про утворенє чесько-словацької армії в Франції, яка має бороти ся на заході, є одним зі способів, щоби у Росії скрипити панславистичні настрої.

Орган сербського правительства „Србско Новина“ гірко жалуеть ся на численні дезерції в сербських відділах на солунським фронті. Також в сербським офіцарським корпусі показують ся сумні появи. Спис усунених офіцарів обнимляє не тільки офіцарів нижших степенів, але також багато полковників і членів генерального штабу.

Проти заграничної інтервенції в Росії.

ПЕТРОГРАД (П. А. Т.) Трєснийк вислав до капітана Лущко в Харбін отсю депешу: У відповіді на Ваш звіт, після якого тамошні місцеві власти зажадали інтервенції заграничних військ, заряджую безпородочне уязненє тих усіх адміністраційних органів, які причинили ся, або бажали причинити ся до урядового предложєня в цілі спричиненя заграничної військової інтервенції. Відповідальність за лад в Харбїні носитьє Ви. Пршу надіслати звіт про вироблені зарядженя.

Петроградська товпа грабить.

ПЕТРОГРАД (ПАТ). В часі граблення магазинів в вином убито послідної ночі 20 осіб. Червона гвардія уязвила 1200 учасників грабєжий.

НОВИНКИ

Львів, 28 грудня 1917.

— Перегляд вісімнадцятилітніх, азначить річниця 1900, має відбути ся в часі від 4 до 28. січня 1918. Ті, що належать до сего річника мають зголосити ся від 2 до 9. січня. Подібний перегляд відбудеть ся також в січні на Угорщині.

— На Буковині підняли рух поштової 1) в області звичайних листів уряди поштової Яблониця, Бук, Кимполонг і Садова к. Кимполонга. 2) в ділі листовій і грошевій в повнім обсягу уряди поштової Неводокови. 3) в області грошевої в повнім обсягом уряди поштової Кирлибаба і Руський Бабилів. 4) в області листовій і грошевій в повнім обсягу, в ділі пакетовій з обмеженим обсягом уряд поштової Стефаніака.

— „Східні границі Польщі“. „Berliner Tagblatt“ подіє розмову свого співробітника з гр. Ростворовським, шефом політичного департаменту польського президента міністріа, в який гр. Ростворовський дозволив собі начеркнути географічну карту будучої Польщі. Східні границі Польщі — мовляв — повинні йти вдовж дотеперішних стрілецьких ровів, але також і поза тою лінією; як далеко — те промовчав п. Ростворовський щоби можна „kresy“ поширити опісля хоч би й по Сибірску. Львів зловив гр. Ростворовський привнати право самозначеня.

— В справі військових реклімацій. Намісництво оповіщає: Наслідком телеграфічного рескрипту ц. к. Міністерства крайової оборони ч. 2320/XIV, уважавшио ц. к. Намісництво урядовителів політичних властей повітової під певними умовами до продовженя по день 31. марта 1918 уділенних сторонам дозволів на вижиданє міністерського рішеня по день 31. грудня 1917, оскільки дотичних прошенє о нове увільненє або продовженє увільненя в Міністерстві крайової оборони не полагоджено. Так само уважено урядовителів політичних властей повітоєих дава-

можна обезпечувати ся в спо-луці з VII. воєнною повичкою

304 41-45

ти дозвіл на відложено оголошеня до військової служби тим всім, яких увільненє було обмеженє до певного кінцевого речєня (Endtermin). Рівночасно дозволено на дальше увільненє по день 15. лютого 1918 мяшиністів і палачів парових і мотороєих молотілень, о скільки їх звільненя кінчать ся в дїем 31. грудня с. р.

— Трагічний випадок в залізничці. Минулої неділі над раном вибухла в вагоні поїзду, який їхав в Самбора до Хтрова, бензина, яку везла якась жидіаки. В одній хвилі станув цілий вагон в полум'їні. Поїзду не можна було через довший час здержати, бо не було ратункової лінії, а про гашєнє не було й бесіди. Люди ратували ся утєчою, деякі вискакували через вікна. Однак мимо сего жертви катастрофи великі, загалом около 40 осіб. Смертельно попарєну жидівку відставлено сейчас до шпиталя в Перемишлі, де вона бореть ся зі смертю. Там помішено також інші, дуже тяжко ранені особи. Причиною великих розмірів катастрофи було переповненє в вагоні, брак світла і „гамулиця безпечєнєства“.

— На „Рідну шівлу“ вложили від падолиста отсі Вл. Жертводавці в коронах: Антін Рибчук надпор. 162 (збірка), Др Стефан Істерович 100, о. Павло Стужак 100, Парохіани зі Стугиня 100, Софія Бузик 60, Семен Наливайко 50, Григорій Судомор 73 (збірка), о. Николай Боберський 50, о. Іосиф Рейварович 50 (збірка), Василь Буцур 55-70 (збірка), Філіп Гординський 48 (збірка), о. Василь Фартух 25 (збірка), о. В. Черний 28, о. Володимир Коваловський 25, Громада Хреат 25. Інші жертви почавши від 20 корон до одної корони. Вл. Т. Залєський замість участі в прийнятю повернувшого в неволі Вл. д-ра Стахуря вложив 12. і Дмитро Колісник з нагоди виччана Вл. Василя Терплюка з п. Ольгою Витницькою 10. — За ті всі щєдрі жертви складає Українське педагогічне Товариство ширє сердечне Спасєбіг і просить все пам'ятати про його потреби. На самі школи видає Товариство річно поверх 300.000 корон.

— Форма підпису воєнної позички через обезпечєнє для підписчика є найкорисніша, бо підписчик за малу щорічну премію може забезпечити собі ансоху суми в облігах військових позички, для держави найвигідніша, бо як найширші круги населєня за малу щорічну премію можуть брати участь в підписуваню високої суми воєнної позички. І в інших товариствах обезпечувати ся є добре, та найкорисніші умови обезпечєня має тільки ц. к. австрійський військовий фонд вдів і сиріт у Львові, вул. Словацького 16.

Війна в Італіїю.

ВІДЕНЬ (ТКБ) Урядово оголошують 27. грудня: Між Асією і Брентою, як також на Монте Томба відперто слабші наступи противника.

На інших частях фронту по обох сторонах руйнуєчий огонь.

ОПОВІСТКИ.

Субота, 29. грудня 1917.

Іввї: греко-кат. Аггєя прор. — римо-кат. Томи еп.

Завтра: греко-катол. Нед. праот. — римо-кат. І Н. по Рокд.

Национальний Музей у Львові (вул. Мознацького ч. 42) відчинений для публіки у вісторік і п'ятницю від 2—4 год. по полудні.

515 3-2

Засіданє Виділу „Сююза Українок“ „Николаївського Комітету“ буде в суботу 29. с. м. о год. 5 по пол. на „Бєсїді“.

Красєво Товариство кредитовє стов. зар. з обм. порукою у Львові платить почавши від 1. січня 1918 від вкладок на щадничі книжочки 3½ процентові відсотки і оплачує податок реєстровий від владок в власних фондів. — Улрва.

Громада Каваніна пол. Бібрка вложила на руки д-ра Волошиана 150 К. за святочні дарунки для УСС. у Львові, за що іменем Комітету складаємо щирю подяку і з огляду на близькі вже свята просимо ласкаво слати дальші жертви на адресу Укр. Жноч. Комітету до Тов. „Дністер“ ч. кн. вкл. 9880. — За комітет: О. Косевичева, м. прєдс. ір. Лежугубська, писар. Ст. Горбачєвська, скарбник.

За малий гріш

можна

забезпечити будучність свою і своєї родини, а заравом причинити ом до шорого, побідного закінчення війни через забезпечене на случай омерти і дожитя в VII. военній позичці

В Ц. К. австрійськiм військовiм фондi для вдiв i сирiт

у Львовi, ул. Словацького 16, партер.

Обезпечити ся може кождий мущина або жiнка, військовий або цивiльний в вiцi вiд лiт 15 до 60 на протяг 9 до 20 лiт.

До висоти **5000 К.** без лiкарських оглядин.

Обезпечене виконує на основi умови в ц. к. Фондом ц. к. уприв. Товариство обезпечень австр. „ФЕНІКС“ у Вiднi.

Усiх похонень удiляє радо i безплатно Бюро ц. к. Фонду для вдiв i сирiт (Вiддiл обезпечень) у Львовi, Словацького 16.

395 38-45

НАДІСЛАНЕ.

Адвокат РАТЛЕР в Балигороді прийме зараз **рутинowanego конципієнта.** — Услiвiя кориснi. — Вiдносини апровадженi ненайгiршi. 516 2-3

Красвий адвокат

Д-р **ЕВГЕНІЙ ГВОЗДЕЦЬКИЙ** веде канцелярiю у Львовi при вулицi Красiцкiм ч. 6. 58-2

ОГОЛОШЕННЯ.

„О Я“ крем до тiлцi i рук, вишнiвогi i забiлює шкуру, цiна К 1-60 за штуку. Знаменитий крем до зубiв, — цiна К 1-70. **Сольфoрс** неврiвнаний порошок до чищення зубiв, цiна пакету 30 сот, 49Pa 7-2 **С. ФЕДЕР**, Львiв, вул Сикотуона 7.

!! НА СВЯТА !!

Вже вийшли переноснi листки „Червоної Казни“, — „Українське Сiчне Вiско“ в карикатурат та колбрових малюнках. 18 карток в перес. 340 мор. — При вибрних замовленнях 20% оушту, — Замовляти на адресу: М. Угрян-Безгiршiв, Кiш У. С. С. Etappenpost 445. 125 4-5

Інструктора для ученика IV. кл. народн. i i. гiмназ. прийму вiдразу або вiд П. пiрроку. Услiвiя добрi. о. Гея в Шляхтовiй п. Щавниця. 536 8-3

КОЛЯДИ на Рiздво Хр. i Щедрiвки вислал по надiсланю i К (10 шт.—К 9 50); А. ОКПИШ, Львiв, Кадецька 4. 1-7

Полонина враз в л'сом о-озо 240 жорба, при добрих дорозi на Покуттю, в сейчас на продаж в українськi руки. Знаменита локацiя гроша. — Близько вiдможностi удiляти в чимности адвокат Д-р Іван Ганкевич в Коломи. 1-10

Молодий iнтелiгентний (i „небродкий“) надзирабель скарбовий, котрому за довге (?) кавалерствi як не менше „втекле“ самокухарство i пр. i чр. аж - адто вже навуки чилось, глiдав мiж iнтелiгентними, гарними i „незрелдливими“ Українками досмертноi Товаришки житя, паночки в вiцi 18-25 лiт. Придане — хочби й невеличке — „знадобить ся“. Письмо з долученням вого „подобiат“ (фотогр.) просить слати (до 20. сiчня 1918) пiд „Зачоче нець 29“, росие telegram Slupac via Tarnob-Szczucin. 529 3-3

Нулуйте i замовляйте **КАЛЕНДАРЦЬ**

„РУСАЛКА“ на 1918 рiк.

Цiна 40 сот. (з лавос. 45 сот.) (16 шт. К 4, 21 шт. К 9, 51 шт. К 10, вже олатно). В ирвськiй оправi им нотас в 1-20. Замовляти праймає i вислал по одержаню готiвки **А. ОКПИШ**, Львiв, Кадецька 4. 3718 18 25

ПЕЧІ І НУХНІ НАФЛЕВІ

новi ставити, старi направляти, скоро i дешево. **МИХАИЛО ГАЛІБЕН** Майство нафлярськiй, Львiв, Городецька 10, 390 24-2

На подарунки свiяточнi

поручаємо

Всесвiтню Бiблiотеку

якi досиль видала: 522 5-10

- № 0 1/3. Ф. Шалера: Поезiї, вил. I i II. цiна К. 1 60.
- № 0 4/6 А. С. Пушкiна: Драматичнi твори, цiна К. 3-.
- № 0 7/8 И. В. Гогого: Герман i Доротея, поема, цiна К. 1 60.
- № 0 9/10. М. Яцкова: Далекi шляхи, новелi, цiна К. 2-.

Замовляти: у **ІВАНА КАЛИНОВИЧА** в Бовиславі, або в Книгарнi „**НАУК. ТОВ. ім. ШЕВЧЕНКА**“ у Львовi, Ринок ч. 10.

— Перто звичайно 20 сот., поручено 60 сот. —

ХТО МАЄ?

воєннi шкоди! Де є воля в родинi! Де дитина в школі! Там всi мусять читати мої малi але багатi практичнi i дожиттєвнi збiрки

КАЛЕНДАРЦІ на 1918 р.

- I. **Шкiльний** для молодiшки всiх шкiл вiдх. Наука i школа. Вибiр ован. Полески для учен. i н. 50 сот.
- II. **МОВНЯРСЬКИЙ**. Вiдск. сирван. Урлюова. Реклякцiї. Сiмкiмкi. жартi, алатки i н. 40 сот.
- III. **ІНФОРМАЦIЙНИЙ**. Вiдскiвi прiвички. Воєннi знаттєвi. Голд. урiда. Централнi вiдбудовн. Субсидiї для пошлуд. Як податити ся о себебiш? Кредити Вiдскiвi полески. Названнi новий законi i ж. н. 60 сот.

Додаток: На 10 шт. 2, на 100 шт. 25 штук ларок. Паресилал: 5 сот. за 12 шт. 30 сот., а 125 шт. олатно на мiй кошт! Наклад невеличкiй. Приму о скорi i вше пiсьменнi замовлення. 4-10 **А. БЕРЕЗОВСЬКИЙ**, Львiв, вул. Карпiнського ч. 19.

Пiдписуйте удiли

одинокого українського кооперативного союзу для рiльничої торгiвлi i промислу, який є

Краєвий Союз господарь-торговельних Спiлок

заравом торговельний синдикат

Т-ва „Сiльськiй Господар“

у Львовi, Зiморонича 20.

Удiлн вiд К. 50 в гору. — Прасвати на жиданнi даром. VI. 11-20

АДРЕСА:

Residenz der Zentralbank der Ukrainischen Legion WIEN, VILLEDERBASSE 30
ПРОСИМО НА ЦЮ АДРЕСУ СЛАТИ ЛИСТИ І ДАТКИ НА СТРЕЛЬЦЬКІ ЦІЛИ.

42-1

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

Спiлка акцiйна у Львовi

(ул. Пiддiля 7.)

Акцiйний капiтал	К 1,364,000
Резерви	К 336,000
Власний капiтал К 1,700,000	

На основi Найвишнього уповноваження — мiнiстерства внутрiшних справ i порозумiнню з мiнiстерствами скарбу i справедливостi вiдкрито розкритом в 25. мая 1917. поширене дiяльностi Банку.

На тiй основi Земельний Банк Гiпотечний Удiлює гiпотечнi позички до слати в дрiбних ратах; векселевi позички (есконт векселi) та позички на пiдклад цiлих паперiв;

Купує i продає всiкi вартi папери, але на них зачеги i сталi кредити;

Приймає вкладки i опродентовує їх вiд слiдуючого будиного дня по вложенью до дня виплати; вилат можна довершувати без коштiв чеканки, якi Банк розсилає на банкаи;

Минше заграничнi грошi, банкноти i вилатує всiкi купони;

Посередничить в купнi i продажi, т. є. на замовленнi купує i на припорученнi продає комiсово всiкi ефекти, знаряди, машини, товари та земельнi послостя;

Осноує i заводить хiлборобськi, промисловi i иншi пiдприємства (таким спiлкам);
Приймає в пераховоннi вартi папери i дорогодiяностi та вилатує ними.
Всiм банкоу припорученнi переводить пiд закоронськiшими умовами. 728 62-7